

**Karolinska
Institutet**

MC.20231031

Bevakning av ny information om etik. Oktober 2023

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Etikbevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Nyhetsbrevet skickas en gång/vecka till den som önskar prenumerera. Anmälan till marie.chenik@ki.se

Varje månad publiceras en sammanställning av nyhetsbreven på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](https://www.ki.se/praktiskt-om-etik)
Synpunkter och förslag välkomnas!

Bild om "Ecocide" hämtad från Volker Türk (UN High Commissioner for Human Rights) inlägg på X (Twitter).

Postal address
Karolinska Institutet
171 77 Stockholm
SWEDEN

Visiting address
Tomtebodavägen 18A
Stockholm

Telephone
+46-8-524 80 000, switch

E-Mail
marie.chenik@ki.se
Web
[ki.se](https://www.ki.se)

Org. number 202100 2973

Vecka 43

Ett hopp om en bättre värld bör vi ha kvar. Så tolkar jag bilden på barnen och teckningen från den franska kartonisten *Plantu*. (Hämtat för några dagar sen från ett inlägg på X)

Dir. 2023:146. 21 oktober. [Förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter - Regeringen.se](#)

Dir. 2023:145. 21 oktober. [Ett förstärkt skydd för personuppgifter på tryck- och yttrandefrihetsområdet - Regeringen.se](#)

19 oktober. [Likvärdiga krav på mål och riktlinjer för utförare av kommunal verksamhet - Regeringen.se](#)

Dir. 2023:148. 19 oktober. [Behörighet och yrkesreglering inom hälso- och sjukvård och tandvård - Regeringen.se](#)

SOU 2023:62. 26 oktober. [Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus, SOU 2023:62 \(regeringen.se\)](#)

Ny rapport. [Kontinuitet och fast läkarkontakt | Vård- och omsorgsanalys \(vardanalys.se\)](#)

Etikrådet i Region Uppsala har skickat en skrivelse till Justitiedepartementet. [Etikrådet i Region Uppsala tar avstånd från förslaget om anmälningsplikt för vårdpersonal - Etikbloggen \(uu.se\)](#)

Domstol. Målet gäller en kirurg som upprepade gånger ska ha varnat för brister – men som själv omplacerats efter larmen. [Visselblåsarlagen prövas i rätten för första gången – läkares larm i fokus \(lakartidningen.se\)](#)

Tre av över hundra doktorsavhandlingar inom kategorin handlar om etik och värderingar. [Över 100 doktorsavhandlingar inom den prehospitala akutsjukvården i Sverige \(lakartidningen.se\)](#)

Spermieexperimentet på Akademiska sjukhuset 50 år sedan. [Uppdrag granskning – De värnpliktiga och experimentet | SVT Play](#)

Mariana Lenharo. [Scientists deliberately gave women Zika — here's why \(nature.com\)](#)

Michelle Roberts. [Scientists: Allow forbidden 28-day embryo experiments - BBC News](#)

Rebecca Limb. [Additional factors tending against the prosecution of suspects in cases of 'mercy killings' ought to concern all sides of the debate - Journal of Medical Ethics blog \(bmj.com\)](#)

Podcast. A new episode. *The girl who died twice*. [playing god? - Johns Hopkins Berman Institute of Bioethics \(jhu.edu\)](#)

Michael Cook. [Belgian 16-year-old girl is euthanised and donates organs - BioEdge](#)

Mattebo, M. et al. *Guideline documents on caesarean section on maternal request in Sweden: varying usability with a restrictive approach*. BMC Health Serv Res 23, 1117 (2023). <https://doi.org/10.1186/s12913-023-10077-7>

Schneider M. et al. *Digital bioethics: introducing new methods for the study of bioethical issues*. Journal of Medical Ethics 2023;49:783-790. <http://dx.doi.org/10.1136/medethics-2021-107387>

K. Evers et al. (2023). *Neuroethics & Bioethics: Distinct but Not Separate*. AJOB Neuroscience, 14:4, 414-416. <https://doi.org/10.1080/21507740.2023.2257162>

Save the date! Torsdagen den 8 februari 2024 anordnar **Nationella etiknätverket** en konferens i Stockholm. Programmet och mer information kommer senare! Vid frågor kontakta rose-marie.isaksson@norbotten.se

Medical Ethics Conference 10-11 June 2024. Call for abstract closes 31 March. [UMEC - Centre for Research Ethics & Bioethics \(CRB\) - Uppsala University, Sweden \(uu.se\)](#)

Vecka 42

Len Rubenstein. John Hopkins University. [The rules of war and human rights in the Israel-Gaza conflict | Hub \(jhu.edu\)](#)

Linus Hellerstedt. [Mellanösternkonflikt slår mot akademien - Universitetsläraren \(universitetslararen.se\)](#)

Bild: Jasu Hu for The Washington Post

Regeringen tillsätter en ny utredning. [Välfärdsteknik för personer med nedsatt beslutsförmåga - Regeringen.se](#)

SLS delegation för medicinsk etik. [Lagförslag för att stärka vården för beslutsförmögna patienter - Svenska Läkaresällskapet \(sls.se\)](#)

Aktiv dödshjälp är inte alltid fel, men det vore fel att införa det, skriver Svend Brinkmann, professor och medlem av det etiska rådet vid nationellt center för etik i Danmark. [Svend Brinkmann om aktiv dödshjälp: Staten får inte döda medborgare, även om medborgaren vill det - Altinget: Vård och Hälsa](#)

En lag som i praktiken tillåter självidentifikation som grund för juridisk könstillhörighet väcker många frågor vars konsekvenser är ofullständigt utredda. [Debattörer: Stora osäkerheter med ny lag om](#)

[juridiskt kön | SvD Debatt](#)

Har Folkhälsomyndigheten de äldres bästa för ögonen, eller är det regionerna som vill slå två flugor i en och samma smäll? [Johan Nilsson: Hoppas att viruset inte hinner före vaccinet - DN.se](#)

Petter Jerdén. [SKR lämnar Facebook – anklagas för att fly kritik - Dagens Samhälle \(dagenssamhalle.se\)](#)

Lena Wahlberg et al. Förvaltningsrättslig tidskrift, oktober 2023 s. 309–340. [Om betydelsen av etikprövningslagens syfte att skydda respekten för människovärdet - LAW PUB](#)

Guenna Holmgren A et al. 18 October 2023. [Restraint in somatic healthcare: how should it be regulated? | Journal of Medical Ethics \(bmi.com\)](#)

Faissner M et al. 16 October 2023. [The ethics of coercion in mental healthcare: the role of structural racism | Journal of Medical Ethics \(bmi.com\)](#)

Zhong, Y. et al. *Physicians' attitudes and experiences about withholding/withdrawing life-sustaining treatments in pediatrics: a systematic review of quantitative evidence*. BMC Palliat Care (2023). <https://doi.org/10.1186/s12904-023-01260-y>

Carl J. Höijer, Miriam J. Johnson. *Deactivation of implantable defibrillators at the end of life - A register-based study of ICD-deactivation at home and the impact of palliative care*. International Journal of Cardiology. 2023. <https://doi.org/10.1016/j.ijcard.2023.05.046>

Peter Singer. [Opinion | What is the line between life and death? Here's my answer. - The Washington Post](#)

Ledigt job. [160001 Professor of Philosophy & Bioethics READVERTISEMENT \(ku.dk\)](#)

12-15 March 2024. Advanced European Bioethics Course “*Suffering, Death and Palliative Care*”, Nijmegen, the Netherlands. [IQ healthcare - Nederlands](#)

Kom ihåg! 30 november 2023 kl. 10.00–15.00. [Etikdag 2023 - Svenska Läkaresällskapet \(sls.se\)](#)

Vecka 41

Photo: "Cencellada". Eduardo Almeida Perez.

Analysis by academic researchers. [Israel-Hamas war: updates on The Conversation's coverage of the conflict](#)

Läkare utan gränser. [Israel – Palestine: MSF calls for indiscriminate violence and collective punishment to stop | MSF UK](#)

Nina Gren. Lund University. [Palestinian conflict: how despair can drive people to violence, even if it puts their lives in danger \(theconversation.com\)](#)

Gängvåldet har eskalerat de senaste åren. [Traumaenheten om våldets offer: »Oskyldiga drabbas i högre grad« \(lakartidningen.se\)](#)

New Blog. [Our climate, our health: The importance of ethics - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

Omkring 20 medarbetare på Folkhälsomyndigheten har i flera år försökt lyfta klimatfrågan högre på agendan. [Tjänstemän på FHM känner sig tystade om klimatfrågan - DN.se](#)

SOU 2023:59. 11 oktober 2023. [Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation - Regeringen.se](#)

Charlie Olofsson. [Utredning: Effektivare finansiering med tre myndigheter - Tidningen Curie](#)

I en förändrad värld behöver fenomen som klimatförändringar, gängkriminalitet och åldrande befolkning studeras, skriver artikelförfattarna. ["Forskningsanslagen måste göras om från grunden" - DN.se](#)

Hugo Lagercrantz. [Hur pass tidigt födda ska vi försöka rädda? - Svenska Dagbladet \(svd.se\)](#)

Dödshjälp. [Kammarrätten: Rätt att återkalla Staffan Bergströms legitimation \(lakartidningen.se\)](#)

Jakob Ratz Endler, narkosläkare. [»Man kanske vill ha blod som levt ett ganska liknande liv som en själv?« \(lakartidningen.se\)](#)

Forskningsfusk. [Europadomstolen kräver svar från Sverige om behandlingen av visseblåsarna i Macchiarini-affären - Centrum för rättvisa \(centrumforrattvisa.se\)](#)

Nytt forskningsprojekt. [Forskare: Viktigt att prata om etisk stress inom hälso- och sjukvården \(lakartidningen.se\)](#)

Wallensten, J., Ljunggren, G., Nager, A. et al. *Stress, depression, and risk of dementia – a cohort study in the total population between 18 and 65 years old in Region Stockholm*. *Alz es Therapy* 15, 161 (2023). <https://doi.org/10.1186/s13195-023-01308-4>

UK. [Indi Gregory: Critically ill baby girl is dying, judge told - BBC News](#)

Michael Cook. [Danish ethicists advise their government not to legalise euthanasia - BioEdge](#)

Heidi Ledford. [Gene therapies for rare diseases are under threat. Scientists hope to save them \(nature.com\)](#)

Gemma Conroy. [How ChatGPT and other AI tools could disrupt scientific publishing \(nature.com\)](#)

Preis, A. (2023). *Social media use and paediatric practice: Hippocratic help, hype or harm?* *J Paediatr Child Health*. <https://doi.org/10.1111/jpc.16502>

Keisha Ray. [Improving Linguistic Justice and Accessibility in Bioethics Work - The Hastings Center](#)

John Hopkins. Bioethics Podcast. *Playing God*. Episode 1 explores how medical decisions are made for patients who are incapable of deciding for themselves. [I Would've Let You Die, Too - playing god? - Bioethics Podcast \(pushkin.fm\)](#)

KI kurs. 2024-01-15 - 2024-03-08. [Health assistance in humanitarian crisis | Karolinska Institutet Utbildning \(ki.se\)](#)

Göteborgsoperan. [Urpremiär för opera om Macchiariniskandalen - Universitetslärares \(universitetslararen.se\)](#)

Vecka 40

Ny rapport. [Hälsotillståndet bland personer med psykisk funktionsnedsättning \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se)

Ny rapport. [TLV: Tillgången till läkemedel för sällsynta sjukdomar kräver högre priser \(dagensmedicin.se\)](https://dagensmedicin.se)

Ny rapport. [Kvinnors upplevelse av traumabehandling \(rkh.se\)](https://rkh.se)

Dödshjälp. [Centerpartiet svänger om dödshjälp - Altinget: Vård och Hälsa](#)

Det finns tydliga direktiv för vad som gäller. [VGR ska utbilda anställda om den vård papperslösa har rätt till \(lakartidningen.se\)](https://lakartidningen.se)

Peter Sidlund Ponkala. [RFSL: Regnbågsföräldrar kan förlora sina egna barn \(aftenbladet.se\)](https://aftenbladet.se)

Andreas Miller, förbundsordförande. [Ledarna: Vi ser ett missbruk av visselblåsarfunktioner | SvD Debatt](#)

En chattbot gör en första bedömning när patienter kontaktar 1177. [Chattbot införs på 1177 – trots brister under testkörning - DN.se](#)

Leni Weilenmann. [Krock i digital satsning: "Äldre menar att teknik kan hindra självständighet" | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](https://vardfokus.se)

Ny studie. [Studenter kämpar med värdekonflikter och bristande stöd - Universitetslärares \(universitetslararen.se\)](https://universitetslararen.se)

Nämnden för prövning av oredlighet i forskning. [Macchiarini och två andra KI-forskare fälls för oredlighet \(lakartidningen.se\)](https://lakartidningen.se)

Företrädare för Smer medverkade vid en workshop och ett minisymposium. [Ledande forskare på embryomodeller medverkade på symposium om embryoforskning \(smer.se\)](https://smer.se)

Johnsson, L., Höglund, A.T. & Nordgren, L. *The voice of the profession: how the ethical demand is professionally refracted in the work of general practitioners*. BMC Med Ethics 24, 75 (2023). <https://doi.org/10.1186/s12910-023-00958-1>

Patient first; person first. The Lancet Oncology Editorial. October 2023. [https://doi.org/10.1016/S1470-2045\(23\)00465-5](https://doi.org/10.1016/S1470-2045(23)00465-5)

Geriatric Psychiatry. October 2023. [Issues | Journal of Ethics | American Medical Association \(ama-assn.org\)](#)

Anne Zimmerman. [Our System for Reporting Child Abuse is Unethical - The Hastings Center](#)

Makhoul, J., El Ashkar, C., Nakkash, R., & Bjelobaba, S. (2023). *A Qualitative Multi-Methods Research Protocol: Applied Research Ethics in the Middle East North Africa Region*. *International Journal of Qualitative*

Methods. <https://doi.org/10.1177/16094069231204820>

Vasiliki Rahimzadeh et al. *Science*381,1408-1411(2023). [Ethically cleared to launch? | Science](#)

Seminarium **12 oktober** kl. 12.00–13.30, enkel lunch serveras från kl. 11.30. [Offentliga samtal: AI som samhällsformare – press på juridik, politik och näringsliv - Vetenskapsrådet \(vr.se\)](#)

Valdemar Erling informerar om att man fortfarande kan anmäla sig till Filmfestivalen i narrativ medicin på Capitol i Göteborg **26-27 oktober**. Filmfestivalen ordnas av svensk förening för narrativ medicin. [Narrativ medicin filmfestival - Att se människan - Regionkalendern \(vgregion.se\)](#)

Etikdag inom Perinatologi. Tema: *Etiska dilemman kring perinatal handläggning och omhändertagande av extremt prematura barn*. Datum: **4 december 2023**. Arrangörer: ME Graviditet och Förlossning samt ME Neonatologi, i samarbete med Astrid Lindgrens Barnsjukhus Etiska Rådet vid Karolinska Universitetssjukhuset. Plats: Sune Bergströms Aula Eugeniavägen 3. **En länk för att anmäla sig kommer snart.**

Call for abstracts. 2024 EACME conference. 'Translating ethics into healthcare practice and research. Potentials and Risks'. **12.-14.9.2024**. Halle/Saale (Germany). **See flyer.**